

Unien maailmassa todellisuus otti niskalenkin tietoisuudesta – Helsinki Dance Companyn DREAMER oli hypnoottisen vaikuttava elämys – Omia polkuja kulkeneet askelkuviot korostivat tanssitaiteen alkuvoimaista aitoutta

Jo esityksen ensimmäinen näyttämökuva oli vaikuttava ja puhutteleva. Tanssija Justus Pienmunne istui fuksian väriseksi sävytetyllä näyttämöllä sylissään suuri tuuba. Kuva © Kai Kuusisto

Tanssista on tullut minulle se kaikkein merkityksellisin esittävän taiteen muoto. En tiedä miksi. Totta puhuakseni en edes täysin ymmärrä, mistä siinä on pohjimmiltaan kysymys. Silti Helsinki Dance Companyn *DREAMER* teki jälleen

suorastaan hypnoottisen voimakkaan vaikutuksen. Sukelsin outoon ja samalla jollakin tavalla tuttuakin tutumpaan todellisuuteen – unien maailmaan.

Kaunista, koskettavaa, täydellistä! Tällaisia loveen lankeamisesta kertovia ylistäviä adjektiiveja ei oikeastaan pitäisi käyttää, mutta minkä teet. Olin ja olen yhä haltioissani.

Meidän kehomme puhuttelee meitä. Sillä on myös vastaus filosofeja vuosisatoja vaivanneeseen kysymykseen todellisuuden luonteesta. Olemme elossa, kun sydän lyö ja unissamme me tavoitamme elämäksi kutsutusta todellisuudesta jotakin aina varhaislapsuutta myöten. Platonin luolan varjot vaivaavat vain valveilla olevia.

Ehkä tätä esityksen koreografit **Ryan Mason** ja **Annamari Keskinen** tarkoittavat [kirjoittaessaan](#), että esityksen taustalla sykkii kysymyksiä merkityksettömyyden kokemuksesta ja siitä, miten löytää merkitystä kaaoksen keskellä. Onko mahdollista päästää irti tarpeesta nähdä asiat pysyvinä tai yksiselitteisinä? Miten voi luoda omia merkityksiä maailmassa, jossa perinteiset rakenteet ja uskomukset eivät enää kannattele?

Minun sydämeni lyöntien rytmissä on toivomisen varaa ja hengitys vinkuu astmaattisesti. Silti molemmat äänet kertovat, että olen elossa. Ja ainakin toistaiseksi se on minulle aidosti merkityksellinen asia.

Jo esityksen ensimmäinen näyttämökuva oli vaikuttava ja puhutteleva. Tanssija **Justus Pienmunne** istui fuksian väriseksi sävytetyllä näyttämöllä sylissään suuri tuuba. Tuuba, kaikista maailman mahdollisista ja mahdottomista soittimista juuri tuuba? Onko tämä konsertti kehon äänistä? Ehkä, mutta ei niistä suoliston törähdyksistä, joihin tuon matalan äänialan vaskisoittimen monimutkainen rakenne ensin vihjasi. Ei, Pienmunne selvästi imitoi torvellaan hengityksen ääniä.

Dynaamista rynnitystä seurasi staattinen vaihe, joka huipentui kohtaukseksi, jossa Anna Virkkunen jäähmettyi minuuttien ajaksi liikkumattomaksi, eläväksi patsaaksi. Kuva © Kai

Kuusisto

Mielikuvaa konsertista vahvasti **Mikko Paloniemen** pitkä soolo, jossa hän ikään kuin roudarina viritti mikrofoneja näyttämölle. Mieleenpainuva oli kohta, jossa Paloniemi pyöritti mikrofontia pitkän johdon päässä ja sai sillä aikaan tuiman tuiverruksen esityksen äänimaisemassa. Konserttivaikutelmaa vahvasti myös **Inka Tiitisen** kirkas ja kuultava lauluääni. Ja lopullisen vahvistuksen konsertin musiikin laadusta antoi kohta, jossa Tiitinen painoi mikrofonin toisen tanssijan rintaa vasten. Kuuluuko syke?

Sittenkin tarina, vaikka esityksen tekijät muuta vakuuttavat? No ei, vaikka meillä kielessä elävillä on sitkeä taipumus vääntää todellisuus väkisin tarinoiksi. Unien maailmassa meidän kehomme psykofyysinen todellisuus ottaa niskalenkin tietoisuudesta. Se todellinen maailma ei koostu säännöistä ja järjestyksestä. Elämä on kaoottista molekyylien tanssia, jota ohjaavat sattuma ja todennäköisyys. Me kannamme soluissamme maapallon biosfäärin historiaa ja siinä mielessä muistomme ulottuvat aikojen alkuun asti.

Puhuttelevan ja kysymyksiä herättäneen alun jälkeen *DREAMER* jatkui hurjalla ja kaoottisella liike-energian purkauksella. Katsojana lähdin tietysti etsimään tästä kaaoksesta järjestystä, kohtauksia ja niitä rytmittäviä yllättäviä käänteitä. Dynaamista rynnitystä seurasi staattinen vaihe, joka huipentui kohtaukseksi, jossa **Anna Virkkunen** jähmettyi minuuttien ajaksi liikkumattomaksi, eläväksi patsaaksi.

Tuon paikalleen jähmettyneen tanssin kestosta minulla ei tosin ole mitään relevanttia käsitystä. *DREAMER* kuuluu minun kohdallani niihin harvinaisiin, todella intensiivisiin taide-elämyksiin, joissa ajantaju katoaa kokonaan. Minulle esitys oli ohi kiitävä hetki ja ikuisuus samassa paketissa.

Rokkikukko **Ozzy Osbourne** on levyttänyt balladin *Dreamer*, joka löytyy hänen bändinsä albumista *Down to Earth*. Albumin nimi taas kuvastaa nimikaiman esityksen horisontaalisuutta painottanutta liikekieltä. Syvälle varhaislapsuuteen kontattiin sillä päättäväisellä tavalla edetä, jota me itse kukin olemme käyttäneet ennen kävelemään oppimista. Läheisyydentarve korostui duetoissa ja trioissa, joissa tanssijat menivät toisiinsa kiinni iholle asti sylitysten ja selätysten.

Herkkää ja koskettavaa? Kyllä, kyllä ja kyllä!

Meitä yhdistävä läheisyydentarve korostui duetoissa ja trioissa, joissa tanssijat menivät toisiinsa kiinni iholle asti sylitysten ja selätysteen. Kuvassa Pekka Louhio, Mikko Paloniemi ja Sofia Hilli. Kuva © Kai Kuusisto

Kuten jo alussa kirjoitin, minulla ei ole koulutukseen tai kokemukseen perustuvia edellytyksiä esityksen liikekielen nyanssien ja niissä käytettyjen metodien arvioimiseen. Oivallusten ja yksityiskohtien osalta esitys oli ylenpalttisen runsas.

Mason ja Keskinen ovat kehittäneet määrätietoisesti omaa estetiikkaansa ja etsivät ennakkoluulottomasti uusia koreografisia ilmaisumuotoja. Näin luonnehtii teatterin verkkosivujen [jutussa](#) Helsinki Dance Companyn johtaja **Valtteri Raekallio** esityksen liikekieltä. En voi muuta kuin olla samaa mieltä. Esitys oli vapaiden assosiaatioiden ja mielikuvituksen leikkiä, jolle uutta luova, koreografien ja tanssijoiden syvälle käyvä vuorovaikutus oli hionut esityksessä näkemämme muodon.

Tässä esityksessä tanssin askelkuviot etenivät pitkin polkuja, joita kukaan ei ole aikaisemmin astellut.

Mikä sitten saa tällaisen vanhan ukon innostumaan näin palavasti tanssista. Olen pohtinut sitä. Vaikuttavaa on tietenkin ollut tanssitaiteen voimakas yhteisöllisyys.

Mason ja Keskinen kertovat haastattelussa pitkäkestoisesta prosessista, joka alkoi tutustumisella tanssijoihin.

”Se on pitkä prosessi, jossa kokeilemme asioita ja kuljemme eräänlaisia psykofyysisiä matkoja tanssijoiden kanssa. Aika, jonka vietämme heidän kanssaan ennen varsinaisen teoksen rakentamista, on lopputuloksen kannalta olennainen”, Mason kertoo.

Tanssissa on jotakin vastustamattoman primitiivistä ja aitoa. Olen varma, että jo varhaiset humanoidit, meidän esi-isämme ilmaisivat itseään tanssilla jo kauan ennen kuin ensimmäistäkään maalausta oli tehty kotiluolan seinälle ja käsitteellinen puhekieli oli vielä alkutekijöissään. Ehkä näin.

Jo lähitulevaisuudessa tekoäly kirjoittaa meidän romaanimme ja runomme, säveltää ja sanoittaa musiikkimme, käsikirjoittaa, ohjaa ja kuvittaa elokuvamme. Tai väärentää, miten vain. Radion makasiiniohjelmassa alan asiantuntija kertoi, miten tekoäly antaa hänelle supervoimat.

Miten taiteessa pitäisi tällaiseen onnipotenssiin taiteilijaan suhtautua? En tiedä. Olen kuitenkin varma, että menee vielä pieni ikuisuus aikaan, jolloin tanssivia ihmisiä ja tanssivia robotteja ei enää erota toisistaan. Itse uskon, tai ainakin toivon, että tekoälyn kehitys ja maailmanvalloitus johtavat fyysiseen läsnäoloon ja suoraan vuorovaikutuksen perustuvien esittävien taiteiden uuteen renessanssiin, jos meillä on halu ja kyky luoda taloudelliset edellytykset tälle kukoistukselle.

DREAMER

Helsinki Dance Companyn ensi-ilta Helsingin kaupunginteatterin Studio Pasilan näyttämöllä 20.3.2025

Koreografit Annamari Keskinen ja Ryan Mason

Lavastus ja valosuunnittelu William Iles

Pukusuunnittelu Elina Kolehmainen

äänisuunnittelu ja sävellys Timo Tikka

Säestys ja sellisti Saara Viika

Naamioiden suunnittelu ja toteutus Ronja Nylund

Tanssijat Sofia Hilli, Jyrki Kasper, Aksinja Lommi, Pekka Louhio, Mikko Paloniemi,
Justus Pienmunne, Inka Tiitinen, Anna Virkkunen, Elli Virtanen-Roth

Esityksen kesto 1 tutia 15 minuuttia

 Kielipuolen päiväkirja / 21.3.2025 / Tanssi, Uncategorized / Aksinja Lommi, Anna Virkkunen, Annamari Keskinen, Dreamer, Elli Virtanen-Roth, Helsinki Dance Company, Inka Tiitinen, Justus Pienmunne, Jyrki Kasper, Mikko Paloniemi, Pekka Louhio, Ryan Mason, Sofia Hilli
Kielipuolen päiväkirja / Palvelun tarjoaa WordPress